

RUTESPIRINEUS
Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Rutes
circulars

Llacs, rius
i cascades

Tornafort i la vall de Siarb des de Sort

Caminem per la part baixa de la vall de Siarb i descobrim el bonic poblet de Tornafort

Sort, La Vall de Siarb, Pallars Sobirà, Lleida, Catalunya, Espanya

Dificultat Notable

Temps total efectiu 4:30h

Distància total 18,5 km

Desnivell acumulat 700m

Altitud màxima 1.300m

Altitud mínima 670m

Punt de sortida / arribada Sort - Hotel Les Brases

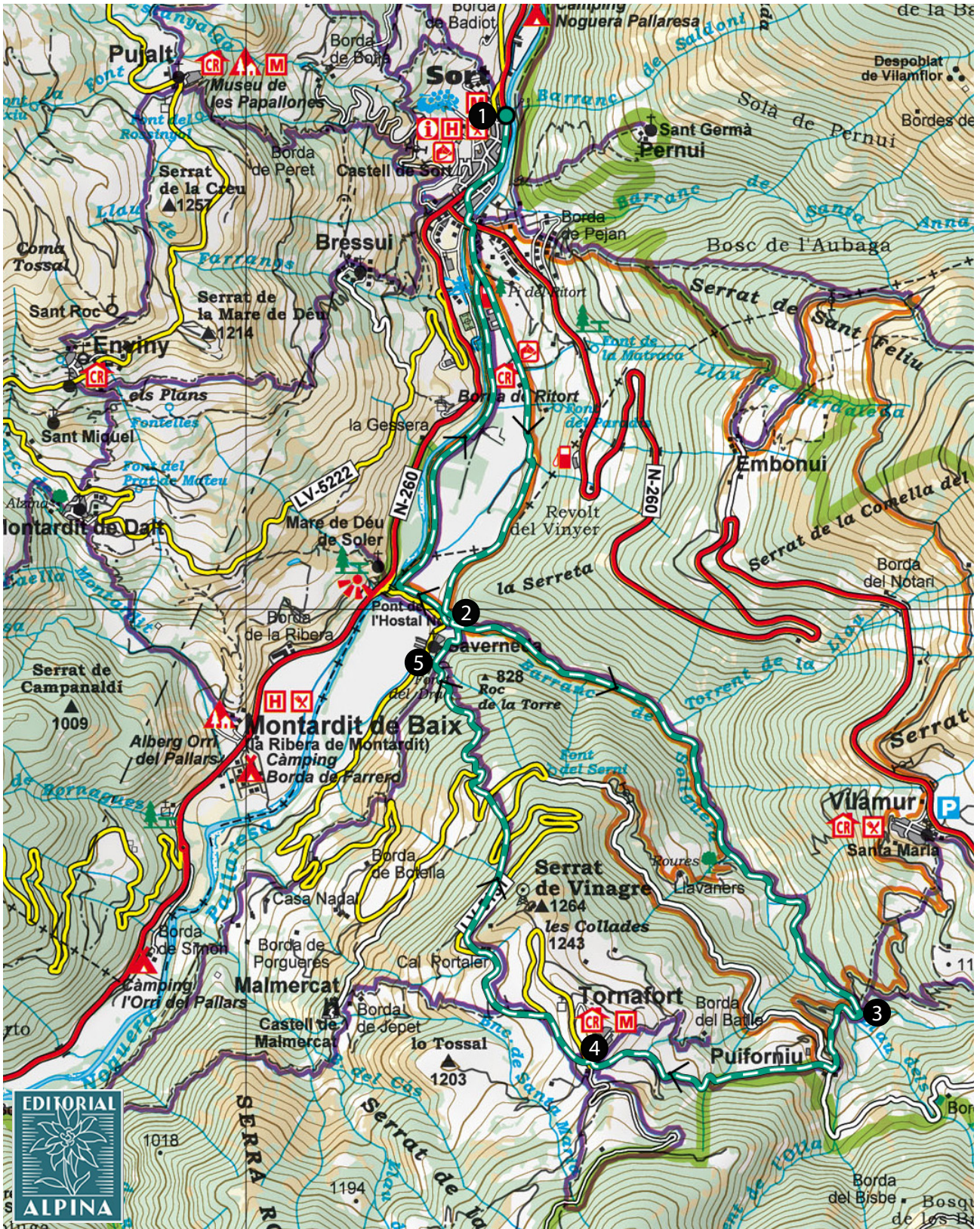

Població més propera Sort

Ruta patrocinada per l'Hotel Restaurant
Les Brases de Sort, al cor del Pallars Sobirà.

Avinguda Generalitat, 27, s/n, 25560 Sort (Pallars Sobirà)
info@hotelbrases.com - 973 621 071
www.hotelbrases.com

Parc Natural de l'Alt Pirineu. 1:50.000. Editorial Alpina.

itinerari
 sentit de la ruta
 inici / final

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
1 Sort - Hotel Les Brases	0:00h	692m	42.4148759°	1.1323210°
2 Cruïlla de camins	0:40h	685m	42.3897310°	1.1297020°
3 Bifurcació cap a Puiforniu	1:30h	980m	42.3705989°	1.1574799°
4 Tornafort	2:30h	1.276m	42.3676010°	1.1395710°
5 Camí Vell de Malmercat	3:30h	725m	42.3875150°	1.1282830°
1 Sort - Hotel Les Brases	4:30h	692m	42.4148759°	1.1323210°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum Europeu 1950

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ **Conèixer Tornafort**, un dels pobles més pintorescos i singulars del Pirineu.
- ✓ Remuntar l'ombrívol i màgic **barranc de Soriguera**.
- ✓ Les **grans vistes** que tenim del **Montsent de Pallars** tot baixant des de **Tornafort**.
- ✓ La possibilitat d'**escoltar** i **veure** el sempre enfeinat **picot negre**.

SABIES QUE...

El topònim *Tornafort* ja es feia servir a l'Edat Mitjana? Segons el lingüista Joan Coromines, davant de les reiterades incursions i saquejos que es produïen a la zona, els veïns de l'antic nucli volien tenir una fortificació prou potent per poder-se defensar de qualsevol atac. Del seu castell tan sols en volien una cosa, que es fes o que es tornés fort. D'aquí l'expressió "*torna't fort*".

INTRODUCCIÓ

Sortim de Sort, la capital del Pallars Sobirà, i ens dirigim fins a la cruïlla de la masia de Saverneda. A continuació remuntem el pintoresc barranc de Soriguera fins al rústic llogaret de Puiforniu, des d'on ens atanssem al preciós i panoràmic nucli de Tornafort. Un agradable descens -primer per entre pastures i marges, més tard per entre boixos i pi roig i, finalment, tot passant a través d'una roureda- ens porta novament a Saverneda. Acabem la ruta caminant arran del riu Noguera Pallaresa fins als tranquils carrerons de Sort.

Arribar caminant al poble de Tornafort, talaia natural que gaudeix de vistes privilegiades en totes direccions, és un extraordinari regal per a la vista. Però, més enllà de Tornafort, aquesta ruta també ens permet descobrir i gaudir de la part baixa de la bonica vall de Siarb. A l'anada remuntem l'ombrívol barranc de Soriguera mentre sentim la remor de l'aigua i fruïm dels esplèndids boscos de ribera del riu Cantó. Després, fem la baixada caminant per entre bonics boscos subalpins mentre escoltem el cant del picot negre. Ja al fons de vall, de camí cap a Sort, podem entretenir-nos tot cercant merles d'aigua a les vives aigües del Noguera Pallaresa. Entre tantes distraccions i atractius, no voldrem arribar mai a Sort!

NO ET PERDIS..

Des de Tornafort, pujar uns 10 minuts seguint les indicacions del Camí Vell de Taús. Arribarem a uns bonics prats de pastura des d'on gaudirem d'unes vistes meravelloses de Tornafort, del Montsent de Pallars i de les seves muntanyes veïnes.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

El punt d'inici de l'excursió se situa a l'**Hotel Restaurant Les Brases de Sort**. Arribem a Sort per la carretera **C-13**. L'hotel Les Brases està situat a la mateixa carretera C-13, just a la sortida del poble pel seu extrem N. La C-13 és la carretera principal que articula i creua tot el poble de cap a cap. A davant de l'hotel hi ha places d'aparcament públic gratuïtes per a estacionar-hi els vehicles.

MÉS INFORMACIÓ

DURACIÓ: Dia complet

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 4:30h en total: 2:30h des del punt d'inici fins a Tornafort i 2:00h per baixar des d'aquest poble fins a Sort passant per la masia de Saverneda.

DESNIVELL ACUMULAT: 700m

DIFICULTAT TÈCNICA: Notable. El recorregut no presenta cap dificultat tècnica.

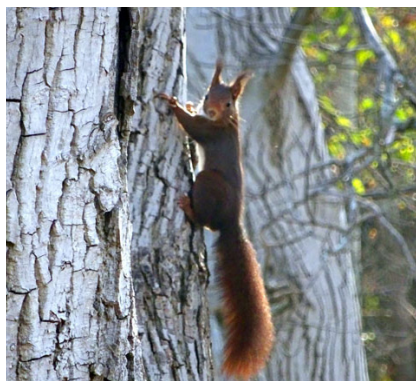
ÈPOCA: Tot l'any.

MATERIAL: Res en especial.

CARTOGRAFIA:

· Parc Natural de l'Alt Pirineu. 1:50.000. Editorial Alpina.

OBSERVACIONS: Si fem aquesta ruta a l'hivern cal anar ben equipats pel fred: les obagues acostumen a estar glaçades gairebé tot el dia, sobretot durant el tram del barranc de Soriguera. En aquest sentit cal parar especial atenció a les fustes dels ponts que anem creuant, pot ser que rellisquin. Cal parar molta atenció a l'orientació, els canvis de camí són freqüents. Per als més atrevits, hi ha la possibilitat d'allargar l'excursió pujant fins al Tossal de Puial, un cim panoràmic de 1.914m que ens ofereix unes vistes encara més àmplies de tot el territori. Si volem realitzar aquesta ascensió, cal afegir 3h a l'horari descrit. El camí per pujar al Tossal surt des del mateix poble de Tornafort.

 RECORREGUT

Comencem la ruta al davant de **1 l'Hotel Les Brases (0:00h - 692m)**. Caminem per la carretera C-13, travessant el poble de Sort en direcció a Tremp (S). Creuem el riu **Noguera Pallaresa** pel pont de la carretera **N-260**. Just a l'extrem oriental del pont veiem un senyal vermell del **Camí Natural de Sort i la Vall d'Àssua** on hi posa "**Tornafort / Llagunes**". Durant la primera part del recorregut seguirem aquestes senyalitzacions verticals en direcció a Tornafort, parant atenció als diversos creuaments que ens anirem trobant.

Passem pel costat d'una **benzinera** i de seguida el carrer asfaltat dona pas a una **pista** sense pavimentar. El camí transcorre per un extens pla al·luvial conegut com **les Vernedes**; antigament hi havia un gran bosc de ribera on hi predominava el vern. Actualment hi ha diverses plantacions de pollancre, dels que s'aprofita la fusta per a la producció de paper. És habitual veure camions que vénen a carregar aquesta fusta, fet que ens ajuda a comprendre que el sector primari encara té un pes important en l'economia del Pallars Sobirà. Deixem enrere a la dreta el trencall cap a la Borda de Ritort i seguim pel camí principal, arribant a una segona bifurcació. Aquí hem d'estar ben atents: encara que el senyal vertical sembla indicar que hem d'anar cap a l'esquerra, nosaltres hem de **continuar recte**, resseguint el perfil de la muntanya. Una mica més endavant, ara sí, abandonem la pista principal agafant un **trencall a l'esquerra** i seguint el senyal vertical. El camí es transforma en corriol i aviat fa marrada per remuntar un curt pendent d'uns 15m. Seguim pel corriol, per entre roures, boixos i arços blancs. Caminem protegits per una barana de fusta i amb vistes al bonic pla de les Vernedes. Al cap d'uns 10 minuts, arribem a una **2 cruïlla de camins (0:40h - 685m)**. Deixem a la dreta un pont de fusta que travessa el riu i nosaltres seguim recte amunt. Durant els primers 100m el camí està poc definit, però aviat trobem marques de pintura groga que ens ajuden a seguir-lo.

Iniciem ara un tram preciós pel **barranc de Soriguera**, entrada natural a la **vall de Siarb**, la vall del riu del Cantó. Seguint sempre les marques grogues, avancem amb el curs d'aigua a costat nostre. Només ens n'allunyem durant un petit tram que ens porta per unes antigues pastures i per l'antiga **borda de l'Orient**, actualment mig oculta entre la vegetació. Recuperem la riba del riu del Cantó i aviat el creuem per un pontet de fusta. No triguem en arribar a un **prat** on cal parar molta atenció: hem de deixar enrere a la dreta un camí ben definit que s'enfila en direcció a Lllaners. Nosaltres, encara que el terreny no estigui ben fressat, hem de dirigir-nos cap a l'esquerra, fins al **final del prat**, sense allunyar-nos gaire del riu. Un filat blanc per tancar al bestiar dona pas al **senderó** que hem de seguir (SO). Continuem remuntant la vall del riu del Cantó per la seva riba esquerra orogràfica. De seguida trobem un altre pontet de fusta que ens porta a l'altra banda del riu. Comencem a enfilem-nos fent llaçades i ens endinsen en una preciosa roureda. El terreny amb terrasses i els marges de pedra seca ens indiquen que aquesta falda antigament estava conreada i que hi havia un antic camí de bast que pujava cap a Soriguera i Llagunes.

Després d'aquest tram, el camí davalla novament fins a la llera del riu, on trobem la **3 bifurcació cap a Puiforniu (1:30h - 980m)**. Nosaltres girem a la dreta (S) i travessem el riu, ara per un pontó cimentat. En aquest punt hem d'estar molt atents, és fàcil equivocar-se de camí. Deixem el corriol que puja en línia recta i seguim pel **camí més marcat**, que de seguida gira a la dreta i es desdibuixa en arribar a un **doble filat** blanc que marca l'accés a un **prat**. No ens queda més remei que passar per sobre o per sota del filat, parant atenció per si està electrificat. Durant algunes èpoques de l'any, és possible que el filat no hi sigui, fet que ens facilitarà moltíssim el pas. Travessem el prat i veiem que el camí s'enfila cap a la dreta. El seguim durant uns 60 metres i de seguida veiem unes **marques de pintura groga** que indiquen un gir sobtat a l'esquerra. Agafem aquest **trencall**, que fa drecera evitant les llargues llaçades del camí.

El corriol puja en fort pendent, però al cap de 10 minuts arribem a l'entrada de **Puiforniu**, petit llogaret que ha sabut conservar el seu caràcter muntanyenc. A l'esquerra hi tenim la petita **ermita de Santa Cecília**. Passem per sota d'una curiosa passarella amb baranes que comunica un mas amb el cobert de Cal Vaquer i sortim

a la carretera. La seguim durant uns metres cap a la dreta i, abans d'arribar a una font que hi ha a l'esquerra de la via, deixem la **carretera** (senyals de pintura groga) i pugem per una rampa fins a un curiós **túnel** que ens deixa a l'extrem més alt del poble. Sortim a un camí ben definit i tenim unes vistes meravelloses del turó on descansa el nucli de Tornafort i, al fons, el cim del Montsent de Pallars. Per entre camps de conreu aviat arribem a l'ombrívol torrent de la Llau de Toscarri. Superem el torrent i el camí comença a pujar fent llaçades. Seguim els senyals grocs en tot moment i arribem a **4 Tornafort (2:30h - 1.281m)**. Podem distreure'ns visitant aquest poble tan bonic i ben conservat. Recomanem agafar, cap a l'esquerra, el **Camí Vell de Taús** (ben indicat al panell informatiu del Parc Natural de l'Alt Pirineu). Si ho fem, al cap de 10 minuts arribarem a uns **prats** des d'on podrem gaudir de les vistes més espectaculars de tota aquesta ruta: el turó de Tornafort i una espectacular filera de cims d'alta muntanya com el Tuc de la Cometa, el Montsent de Pallars, el Montorroio, la Pala Pedregosa de Llessú, el Mainera, la Cresta de l'Avió, el Muntanyó, el Bony de les Picardes,...

EL DRAC DE SAVERNEDA

Diuen del Senyor de Malmercat que fa molts i molts anys va donar mort a un temible drac que rondava pel Pallars. La bèstia vivia en una cova, denominada Forat del Drac, a prop de la casa de Saverneda. El drac tenia atemorit a tot el país, s'havia menjat varies persones, entre elles algun cavaller del castell d'Enviny que havia intentat donar-li mort. Fou així fins que el Senyor de Malmercat tingué una bona idea per tal d'intentar donar-li mort. Va decidir llençar contra la fera un nombrós grup de gossos llebrers que portaven uns collarets recoberts de ferro i amb llargues punxes afilades al coll. El drac es va defensar amb urpes i dents i va matar uns quants gossos, però aquests aconseguiren ferir-lo a mossegades i clavar-li les punxes dels seus collarets. El drac, debilitat, va sortir de la seva cova i llavors el Senyor de Malmercat el va matar amb la seva llança. Per aquesta gesta tan important, el Senyor prengué com a divisa per al seu escut la figura d'un drac, que encara avui podem veure a la portalada del castell de Saverneda.

Font: Joan Amades, etnòleg i folklorista català (1890-1959).

Tornem a l'entrada de Tornafort i dirigim les nostres passes cap a un senyal vertical que està ubicat al costat dels contenidors del servei municipal d'escombraries. El senyal indica el camí cap a Malmercat i **Sort**. Aquesta senyalització vertical verda, la senyalització vertical vermella del Camí Natural de Sort i la Vall d'Assua (que ja hem seguit al principi de la ruta) i els senyals de pintura groga ens indicaran l'itinerari a seguir fins al final de la ruta. Passem per un **túnel** per sota de la carretera LV-5131 i comencem un descens per un tram molt agradable, gaudint d'extensos prats de pastura i de la imponent silueta del Tuc de la Cometa al fons. Aviat sortim a la carretera, just a l'altura d'un revolt força pronunciat. A continuació abordem un tram on el corriol va fent drecera, escurçant les marrades de la carretera i creuant-la diversos cops. En algun tram també seguim la carretera durant una estoneta. Passem pel costat de **Cal Portaler**, una casa que hi ha al costat de la carretera. Tot just després d'aquesta casa, el corriol abandona la carretera enfilant-se cap a la dreta.

Ens endinsem en una ufanosa pineda de pi roig amb sotabosc de boix, coneguda com l'**obaga de Malmercat**, on és possible sentir el picot negre mentre pica els troncs dels arbres més vells o ja morts. Després de creuar diverses vegades la carretera, l'abandonem definitivament i comencem a baixar amb més decisió per una roureda. Finalment arribem al **5 Camí Vell de Malmercat (3:30h - 725m)**. L'agafem cap a la dreta en direcció a Sort i de seguida veiem, avall a l'esquerra, l'antiga **masia de Saverneda**, amb fama d'haver tingut els prats més bons i productius de tot el Pallars Sobirà. A la mateixa masia, molt a prop

de l'era, hi ha l'entrada al **Forat del Drac**, també conegut com **Cova de Saverneda**, una cavitat subterrània de visita molt recomanable. Seguim pel corriol, creuem el riu Cantó per un pont de fusta i de seguida arribem a la **cruïlla de camins (3:50h - 685m)** on, a l'anada, hem agafat el camí del barranc de Soriguera. Enlloc de tornar a Sort per on hem vingut a l'anada, aquest cop agafem el camí de l'esquerra, passant entre el riu del Cantó i una tanca metàl·lica.

No triguem en arribar a una àrea de lleure que disposa d'un panell informatiu. Estem a l'aiguabarreig del riu del Cantó amb el riu Noguera Pallaresa, eix vertebrador de tot el Pallars Sobirà. Ens desviem cap a la dreta, seguint el popular **Camí de les Vernedes**. Acompanyats en tot moment pel Noguera Pallaresa -on hi podem observar fàcilment la merla d'aigua- deixem la pista i continuem per un corriol que puja uns metres i que està protegit per baranes de fusta. Anem avançant fins que arribem novament a **1 l'Hotel Les Brases (4:30h - 692m)**, punt i final de la nostra excursió.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Nucli de Malmercat

Molt a prop de Tornafort hi trobem el nucli de Malmercat, on hi destaquen les runes del seu antic castell i l'església parroquial de Sant Andreu, d'estil romànic. D'aquest bonic temple podem destacar el seu campanar doble i les vistes que tenim des de l'indret panoràmic on va ser construïda. Hi ha una llegenda que ens parla d'un cavaller de Malmercat que va aconseguir matar un drac que atemorïa tota la comarca.

Coordenades GPS: 42.3699210° 1.1221290°

Castell de Sort

El castell dels Comtes de Pallars, o Castell de Sort, està situat entre el nucli antic de Sort i l'àrea on ara hi ha l'escola i l'institut. El castell data dels segle XIII, encara que, posteriorment, a finals del segle XV, fou reconvertit en palau. Actualment se'n conserven la torre de l'homenatge -una gran torre de planta circular-, diversos murs, una porta dovellada i dos finestrals gòtics.

Coordenades GPS: 42.412301° 1.129917°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

Descobreix tot el que t'oferim i viu els Pirineus com mai ho has fet!

Guies Web i Pdf gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar gratuïtament-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Recomanacions Rutes Pirineus

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes de senderisme i alta muntanya que us proposem a la web. Hotels, restaurants, museus, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!

Serveis per a organismes i empreses

Creem i elaborem continguts d'itineraris de senderisme i d'alta muntanya per a organismes i empreses (díptics, tríptics, format web, APP per a mòbils,...). També us oferim la possibilitat de patrocinar els nostres continguts i així promocionar-vos en diversos espais de la nostra web.

www.rutespirineus.cat | info@rutespirineus.cat